

היו מופנים לעבר בעליהם המלאכה. התחביב שלו בכנסת היה לקרוא לי קריאות בנינים בענייני ערכים, שבהם אינו מבין דבר.

★ ★ ★

● **נתן פגד** (המערך — מפ"ם) — איש הימין במפ"ם, שגוריו לשעבר, איש המיסוד, עסקן פקח, שתרם תרומה נכבדה להבאת מפלגתו אל סף מפא"י, בעיקר מתור טעמים מנגוניים והאינטרס של הי קיבוץ הארצי, שהוא שייך אליו. כאשר תצו טרף מפ"ם סופת למפא"י, ימצא מ את מקומו בנקל.

★ ★ ★

● **מנחם פרוש** (אגוד"י) — 54, הצעקן של מפלגתו, המסוגל בכל רגע להתפרץ בהתקפה היסטורית. ידידו אומרים שהוא זקוק לפס כיאטר, אויביו אומרים של התפרצותו מפוכרות ומבוימות מראש. אדם גס-רוח, החי על הסתה פרועה של אנשים פרימיטיביים, בעיקר בעניני ניתוחי מתים. משתמש בסקנולים שהוא מעורר בכנסת, כדי לאסוף כספים בחו"ל. בעל עסקים פרטיים משגשגים. כימט כל חברי הכנסת שואלים את עצמם אם הוא עצמו מאמין למה שהוא מדבר.

★ ★ ★

● **שלמה פרלשטיין** (גח"ל — ליבר) (ליס) — 67, מלוואי לשעבר, דובר הסוחרים במפלגתו. אינו מתערב ואינו מתעניין בעניינים שמהוץ לתחום הכלכלי, ואינו מוסיף במליאה כשאין בה ויכוח כלכלי.

★ ★ ★

● **שמעון פרס** (המערך — מפ"ם) — 46, הממות הטראגית של הכנסת השישית. הגיע אליה כמנהיג מפ"ם, אך ככל שעלה כוכבו של דיון, שקע כוכבו שלו. בשנתים האחרונות התהלך בכנסת כצל. מוכא ואומלל, עד שגם אויביו התלוננו על התעלות מפא"י בו. כנואם עולה פרס, כמוכח על הרמה הגדולה בכנסת, אך תוכן נאומיו רדוד. שיטתו היא לקחת סיסמה המצלצלת יפה, להציג אותה כחגלית מדעית, להסיק ממנה מסקנות מופלגות. הרבר עושה רושם על אנשים פשוטים, אך כאשר תופסים את השיטה היא חדלה מלקסום.

★ ★ ★

● **דיוו פתל** (המערך — מפא"י) — 48, עוד ספרדי מיקצועי שכרטיס-הכניסה היחודי שלו לכנסת הוא מוצאי העותי. דיבר בכנסת פעם בשנה.

★ ★ ★

● **רחל צברי** (המערך — מפא"י) — עסקנית תימניה ותיקה, מורה לשעבר, מסוכסכת עם חברות מפלגתה ב"קבוצת הגננות", המשמיות אותה. התיכונים בין הנשים, לפעמים בצורת עקיצות ודברי זילזול הדיים, והפכים את ישיבות ועדת השרותים של הכנסת לחרייה. לוקחת את ענייני שיכבות-העוני ברצונות.

★ ★ ★

● **חיים יוסף צדוק** (המערך — מפא"י) — 56, עורך-דין משג. המעורר את קינאת חבריו למפלגה, ובעיקר העסקנים המיקצועיים, הטוענים כי מעמדו הצעיר בורר עוזר לו להתעשר. אדם תרבותי, סביר, הגוני בענייני חוץ וביטחון, שאויביו משימיצים אותו ככדאיניק. מועמד סביר כיו"ר הכנסת, ואחד המשפטנים הרציניים בבית המחוקקים, בו יש חשש במומחית-חוק.

★ ★ ★

● **זאב צור** (המערך — אחדות העבודה) — 58, דוקטרינר מן האכסכולה הישנה ביותר, שלא נפרד אף מסיכמו, אחת של סוף המאה ה-19. נאומיו הם חרוזי מלולות על נאמי ברל כצנלסון מלפני דור, והם משעממים להחריד. אחד הסיפורים הישנים הקיצוניים ביותר בכנסת, העולה בלהט-הסיפור אף על הדמוגים המיקצועיים של גח"ל והמרכז החופשי.

★ ★ ★

● **צבי צימרמן** (גח"ל — ליברליים) — 54, משפטן מחיפה. מדבר לעניין, שינושא אינה משפטי. הפך את עצמו לדובר נרדפי הנאצים, אך נאלץ לסגת בכוש-תפנים בשעת ההכרעה, אחרי שגח"ל הסתדרה ב"ענין זה עם המערך. אויביו במפלגה משימיצים אותו, מאחורי גבו, כנרקיסיסט.

★ ★ ★

● **יצחק הנס קלינגהופר** (גח"ל — ליברליים) — 64, פרופסור המוכיח כי היכנסת אינה מקום אידיאלי לפרופסורים. מומחה למישפט חוקתי, שבבואו לכנסת, לפני שמונה שנים, היה מלא להט פרורמי ורטרל החלטה וחושה לשנות את חוקי יש

ראל. בינתיים נדף הלהט, והיא הצליחה בכנסת השישית לנגוע רק בעניינים של מ"כ. בכך, נאומיו מוכנים מראש, ערוכים בציר רת הרצאה של פרופסור לסטודנטים קש"הבנה בשנה הראשונה. בעל רצון טוב, גוה לבריות, חיובי. התנגד כמה פעמים למות שנועדו לסתום את פיו בעזרת שינוי יים בתקנון. סיגנון המרכז-אירופי נשמע רחוק ממציות ארץ.

★ ★ ★

● **ישראל קרנמן** (המערך — מפא"י) — 63, הקומיסאר של מפא"י לענייני כסי בכנסת, האדם שהפך את הכנסת לחי-תמתיגומי בשטח הפרלמנטרי החשוב ביותר — החקציב. בעזרת קונויה עו גח"ל (בדר) ומפ"ם (ש"ס"ט) הוא שולט שילטון מוח"לס בחקציב-הכספים, שהיא כלי-כוח בכל הנוגע לכספים, לתקציב, לביקורת ולב"עניין כלכלי אחר שהוא חשוב לכמשלה. כמו ברעם ואוניה, קרגמן הוא חבר אידיאלי לפרלמנט של דמוקרטיה עממית, וקו"מה של אופוזיציה מרגיזה אותו בכל יום מחדש. אבי רעיונות מימון-המפלגות והע"לאת אחוזה-החסימה, קנאי, קטנוני, חסר חוש-הומור, מטיף-מוסר מיקצועי, חסר הש"כלה, האיש שישלוט בכנסת השביעית, אם יהיה בה רוב למערך.

★ ★ ★

● **יוסף קרמרמן** (גח"ל — חרות) — איש-הכספים של מפלגתו, מיליונר וחתינו של חיכ-חרות-ליונר אחר (מרדור). עסוק מדי מכדי לבזבז את זמנו בכנסת, מופיע לעיתים רחוקות ונואם פעם בשנה. דובר היוזמה הפרטית, פיקח, ענייני.

★ ★ ★

● **שלמה רוזן** (המערך — מפ"ם) — עסקן של הקיבוץ הארצי והמומחה הכלכלי שלו, סיקח, שקול, גורל אכזר גודעליו לשמש כיו"ר ועדת השרותים הצ"ב"ריים, מקום הריכוז של "קבוצת הגננות". אם החזיק מעמד שנים בתפקיד זה, מבלי להתמוטט, מגיע לו פרס. מפ"מניק בעל הבנה, גמיש, בלתי-קנאי, בעל תחושה סוציאלית שיוויגנית.

★ ★ ★

● **אסתר רויזלינאור** (גח"ל — חרות) — 58, מתחרה רצינית של חיים לנדא, חבר מפלגתה, על כתר החיכ הכל-חינסבל ביותר. בית-ה"רה שלא השתנתה מזה ארבעים שנה, קנאית עד זועה, נוטה להתפרצויות היסטוריות כשפוגעים בפרות הקדושות שלה, אך מוכנה בכל רגע לפגוע בדברים הקדושים לאחרים. ("הקשר של הער"בים לירושלים הוא בגלל איזשהו סוס...") נאומה, המוכנים ככתב, הם חבו"רי-בית ספר שוביניסטיים. צרת-מוח וצרת-אופק בלתי-סובלנית, חסרת פיקחות וחוש-הומור.

★ ★ ★

● **אימנדן רימלמ** (גח"ל — ליבר) (ליס) — 62, רבי-שלעבר, יו"ר ועדת התרבות. לאומני-שיגרתי בתפיסתו, אך ללא

הגזמה. עסקן מן המניין, ותיק, בעל רמי-הרכות מעל לממוצע בכנסת.

★ ★ ★

● **יצחק רפאל** (מפ"ל) — 55, היכבישה השחורה של המפ"ל. דרכו רצופה השערוריות הא כולה שורה של עליות ויורדות. עכשיו הוא נמצא שוב בעלייה. בעל כישרון בלתי-מוגבל לשאת נאומים משעממים בעלי פאתוס לאומני-מוזיף, אך מסוגל להתאים את עצמו לכל מצב ולכל קו, גם מינימליסטי, בהתאם לאינטרס של מפלגתו וסיעתו. המפלגה מלאה שמועות על דרך חייו וענייניו הכלכליים, אשר אורח-הוא מגדיר כהשמצות של מקנאים. האיש המגלם בתוכו את כל התכונות של המיסוד הרתי והמפ"ל — אם שבנה קאריירה על ניצול האמונות הדתיות של זולתו. בשנים האחרונות, כאו שערורייה תל-גיבורים, עיצב לעצמו ארשת של הוגה דיעות, הוסיף לשמו את התואר דוקטור.

★ ★ ★

● **אריעזר שוסטק** (המרכז החופשי) — 58, השליט האמיתי של קבוצת פורשי-חרות. שוסטק הוא הבוס הבלתי-מעורר של הסתדרות העובדים הלאומית, אימפריה כלכלית קטנה שהיא העתק מדויק בזעיר-אנפון, של האימפריה הכלכלית של מפא"י. על כל שיטותיה, כגון עסקנים מיקצועיים שלא התחלפו מזה דור, קופת-חולים פרי-טיה, עסקים כלכליים נרחבים, הקצבור מ"הסוכנות היהודית, ועוד. המלחמה בין שוסטק ובגין התחילה כשזה האחרון הח"ליט שעל חרות להיכנס להסתדרות הכ"לית, ובכך איים על בסיס כוחו של שוס"טק. שוסטק הוא שבוך במרד, אשר ברנע מסויים סיחרר את ראשו של שמואל תמיר והביא אותו לעשות את השגיאה שגרמה לסילוקו מחרות. שוסטק הוא רביזיוניסט אמיתי מן המניין, המאמין בכנות בכל היסימנות הישנות של הרביזיוניזם. תומך ב"מישטר הגזעני בדרום-אפריקה ובמישטרים פאשיסטיים אחרים בעולם, דבר ששיסר את המצב הכספי של המרכז החופשי. אדם פיקח, בעל חוש-הומור.

★ ★ ★

● **יוסף שופמן** (גח"ל — חרות) — 66, משפטן, בעלי-עשייה, אדם המלא תפי-קיד חיובי בעבודת החקיקה של הכנסת. היה אופוזיציונר מובהק, אך התרגל בנקל למעמדה של גח"ל כמפלגת-שילטון קונפור"מיסטית. אופייני לשיכבה המנהיגה של חרות, שכולה מורכבת מיוצאי-פולין ש"האופוזיציה נמאסה עליה. נואם טוב, וב"דרך כלל לעניין.

★ ★ ★

● **שמואל שורש** (המערך — מפא"י) — 56, הרובר העיקרי של הבוסים של ה"התיישבות העובדה, איש המיסוד החקלאי. מיוזמי חוק המושבים, חוק התיישבות החקלאית ושאר חוקים הבאים להפוך את החקלאי לצמית של הביורוקרטיה המפלג"תית. אדם יבש, איש-מנגנון מובהק.

★ ★ ★

● **בנימין שחר** (מפ"ל) — 53, איש התככים של מפלגתו, סגן שרהדות. כימ"עט ואינו מופיע בכנסת.

★ ★ ★

● **מרדכי חיים שטרן** (גח"ל — ליברליים) — 55, התקוה הגדולה של מפ"לגתו שהתבדתה. שטרן אחראי לשערורייה הכלכלית העצומה של רסקו, שעלתה ל"מדינה למעלה מ-100 מיליון ל"י. הדבר לא הפריע לו להופיע למחרת היום נעל דוכן הכנסת, להטיף מוסר לשרי-האוצר וללמד אותו פרק בתורת הכלכלה. (הקצרת ש"רשמה את דבריו יצאה למיסדרון ושאלה בתמיחה: "איך הוא מעז?" שטרן הוא יהודי אדוק, מלא סיפורים על עצמו ועל חיותיו, המאמין לכל מילה היוצאת מפיו. בדרך כלל הוא מופיע בפוזו של נביא בשער, דובר המוסר הצרוף והשכל הישר, בייחוד כשהוא חוזר ארוכות על המליצות השגרתיות ביותר. טיפוס מובהק של עסקן הרואה את עצמו כאינטלקטואל. בניגוד לרוב חברי הכנסת, הוא קרא ספרים.

★ ★ ★

● **ויקטור שביטוב** (המערך — מפ"ם) — 53, עשה קאריירה בכנסת הח"מישית כאופוזיציונר סוציאליסטי מובהק, שהוכיח באותות ובמיספורים שדרך השלי"טון היא נלוזה. הפך בכנסת השישית ל"טניגור הנלהב ביותר של אותו שילטון ושל אותה דרך. לולין פרלמנטרי, המסוגל ל"שאת נואם אופוזיציוני מנומק המסתיים ב"מסקנה שיש לתמוך בממשלה ולהצביע בע"דה, ושהנאשים האומרים עשוי את אשר הוא אמר בכנסת הקודמת אינם יודעים מה הם שחים. מתגלן שיגיע רחוק.

● **יהודה שערי** (ל"ע) — 49, מנהל חברות-הפיתוח, טכנולוג יבש בעל כהונות טובות. דובר היוזמה הפרטית המשתלבת במיסוד. עסקן מן המניין של העיזב הצ"וני, כמו כל ש"טי ה"ע, ללא ברק וצבע.

★ ★ ★

● **חיים משה שפירא** (המפ"ל) — 67, שרהפנים להלכה, שר-בליתיק למע"ר

שטרן

שה, מופיע בכנסת רק בהזדמנויות חגיגיות, לצורכי קישוט.

★ ★ ★

● **זאב שרף** (המערך — מפא"י) — 63, איש פשוט, נבון, ענייני, ללא גינונים של עסקן מפלגתי, נחשב למנהל מוכשר. אדם שאין לו אויבים, מלבד פינחס ספיר, אהוד על כל חברי הכנסת. בדרך כלל יש טעם להקשיב לנאומיו, שאין בהם ברק ריטורי, אך הסבולים בשכל ישר. מתייחס לכל טענה לגופה, בלי קשר לזהות בעליה. שר מיקצועי טוב.

★ ★ ★

● **אליהו שרון** (המערך — מפא"י) — מצטיין בהיגוי עברי מורחב. במציאות של ישראל, שרהמשטרה אינו אלא דובר פרי-למנטרי של המשטרה, מבלי שיש לו הש"פע מעשית עליה. נדמה שאין לו גם הש"פע רבה על שרות בתי-הסוהר. אדם הגון, בעל תרבות מיוזחית והליכות-הנועם של המיזרח, שאינו רוצה להכיר בכך ש"בעולם הערבי חלה מהפכה מאז הכירו כשליח הסוכנות היהודית בשנות השלושים.

★ ★ ★

● **אמה תלמי** (המערך — מפ"ם) — 64, החברה הסימפאטית ביותר של "קבוצת הגננות", שופעת רצון טוב. הליבולית כיו"ר תר מבין יושבי-ראש ממין נקבה.

★ ★ ★

● **יוסף תמיר** (גח"ל — ליברליים) — 54, בעל כישרון רב לפירסום עצמי, עסק בעיקר בעניינים מוניציפליים, עסקן שאפי"תני שהמיסוד של מפלגתו אינו נותן לו להתקדם במהירות הרצויה לו. בלט בכ"נסת בעיקר בשטח השאלות.

★ ★ ★

● **שמואל תמיר** (המרכז החופשי) — 46, בתדאי מקלל את היום בו נגדר אחרי שוסטק ושם קץ לקאריירה שלו בחרות. דחאק תקופת קצרה לפני שזו נכבשה באופן בלתי-צפוי לממשלה. שאפתן בלי גבול וסתגלן ללא מתחרה. חזר לחרות אחרי ש"נכשל בהקמת מפלגה ימנית מתונה ("המיש"טר החדש"), גינה את חרות על דבקיתה בסכמה של שני-עברי-הירדן וארץ-ישראל השלמה, הטיף לשלום ישראל-ערבי. אחרי המלחמה, ואחרי שגורש מחרות, עלה על סוס הסיפוח, משתדל מאז להתחרות בבגן כסיפוח-סטי קיצוני ביותר. לא בלט בכנסת — לא מבחינת הנוכחות ולא מבחינת הפ"עילות — בתקופת היותו חיכ-גח"ל, אך מאז פרישתו אימץ לעצמו את כל שרות מיטתו, לפרטי-פריטיה, ומציג אותן מאז כהמצאתו הפרטית. מפקיע-רעיונות בסיטור"נות ("אין קופירייט על רעיונות"). בניגוד לשוסטק, המשכנע בכנותו בעניינים לאו"נגיים, מעורר תמיר את הרושם שכל דבי"ריו אינם אלא פרי חישוב טכסי. משמי"ציו, לעומת זאת, טוענים שהוא מאמין לכל מילה של עצמו. נוקט בנאומיו סיגנון פאתטי המתאים לאסיפות-עם ואינו נקלט היטב בכנסת. בלי מעצורים, תוקפני, גאון של פירסום עצמי ויחסי-ציבור, הפך את רוב הכתבים הפרלמנטריים למשרחתי.

פרס